

P7_TA(2010)0053

EL 2020 - Euroopa Ülemkogu 11. veebruari 2010. aasta mitteametliku kohtumise järelemeetmed

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2010. aasta resolutsioon EL 2020 kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 11. veebruaril 2010 toimunud Euroopa Ülemkogu mitteametlikku kohtumist,
 - võttes arvesse komisjoni algatatud EL 2020 käsitlevat avalikku arutelu ja selle tulemusi (SEK(2010)0116),
 - võttes arvesse komisjoni hinnangut Lissaboni strateegia kohta (SEK(2010)0114),
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu dokumenti „Seitse sammu Euroopa majanduskasvu ja tööhõive strateegia elluviimiseks”,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et ELi 2020. aasta strateegia peaks teenima majanduskasvu ja töökohtade loomise eesmärgi, sest SKP langus 4% võrra, tööstustoodangu kukkumine ning töötuse määratõus enam kui 23 miljoni töötut mehe ja naiseni on humanitaar- ja majanduskatastroof;
- B. arvestades, et Lissaboni strateegia on olnud ainult osaliselt edukas nõrga juhtimisstruktuuri, puuduliku vastutuse, väga keerukate ja liiga mitmetahuliste eesmärkide, liiga auahnete sihtide ning selguse, fookuse ja läbipaistvuse puudumise tõttu, ning arvestades, et seetõttu tervitab komisjoni ettepanekut EL 2020 strateegia kohta ja sellega kaasnevat eesmärgi ja raamistikku,

Üldised märkused

1. on veendunud, et EL 2020 strateegia peab olema majandus- ja finantskriisile sidusaks ja tõhusaks vastuseks, mis annaks ELi elavdamisprotsessile uue eesmärgi ja suurema Euroopa sidususe, kasutades ja koordineerides kõiki riiklikke ja Euroopa vahendeid;
2. kiidab Euroopa Ülemkogu otsust seada väiksem arv selgemaid, realistlikumaid ja paremini mõõdetavaid eesmärgi, sest eelmises Lissaboni strateegias jäid liiga paljud Euroopa eesmärgid täitmata;

Sotsiaalne turumajandus

3. arvab, et nii meeste kui ka naiste pidev, täielik ja kvaliteetne tööhõive on ELi oluline eesmärk, mille poole püüelda, ning mida on võimalik saavutada üksnes siis, kui Euroopa institutsioonid ja liikmesriigid viivad ellu vajalikud reformid;
4. märgib, et töötus on praegust kriisi arvestades põhiline aruteluteema; on veendunud, et

suure ja järjest kasvava töötuse määra vastu võitlemiseks peab EL rakendama ELi ambitsioonikat sotsiaalkava, et aidata inimestel kauem ja tervemalt elada, võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, et aidata töötajatel ühendada töö ja hooldamiskohustused, vähendada varases eas kooli pooleli jätmist, edendada elukestvat õpet, võidelda diskrimineerimise vastu ning edendada soolist süvalaiendamist, soolist võrdõiguslikkust ning töötajate õigusi ja häid töötingimusi; nõuab tungivalt, et liikmesriigid lahendaksid töötuse probleeme väljaõppe- ja praktikavõimaluste loomisega noortele, kaitstes neid samas tööalaste kuritarvituste eest;

5. rõhutab, et suure ja kasvava tööpuuduse vastu võitlemiseks peab EL rakendama ambitsioonikat sotsiaalkava ning tugevat soolise võrdsuse strateegiat ja integratsioonipoliitikat;
6. arvab, et EL peab looma sotsiaalkindlustuse süsteemide restruktureerimise abil kaasavad ja konkurentsivõimelised tööturud ning pakkuma tööandjatele suuremat paindlikkust, tagades samal ajal lühiajalise töötuse hüvitised ning toetuse uue töökoha leidmiseks;
7. kutsub ELi üles hõlbustama kõigi kodanike vaba liikumist, nii tööliste, spetsialistide, äriinimeste, teadlaste, üliõpilaste ja pensionäride;
8. nõuab tungivalt, et EL uuriks võimalust rakendada Euroopa kavasid, mille eesmärk on võimaldada teadmiste rännet ja takistada „ajude väljavoolu” Euroopast, edendada tipptaset ning luua rahvusvahelisel tasandil juhtivate ülikoolide vahel võrgustik; on arvamusel, et teadmiste „viienda vabaduse“ loomine aitaks sellele kaasa;
9. peab kahetsusväärseks, et EL 2020 strateegia algsetes ettepanekutes ei olnud nimetatud põllumajandussektorit, hoolimata sellest, et põllumajandus võib anda suure panuse strateegia põhieesmärkide saavutamisse; on veendunud, et õige poliitikaraamistiku ja piisavate eelarvevahendite olemasolu korral võivad põllumajandus ja metsandus etendada olulist osa Euroopa üldises strateegias, mille eesmärk on tagada majanduse taastumine ja kliimamuutustega seotud eesmärkide saavutamine, andes samas panuse ELi ja kogu maailma toiduga kindlustatusele, majanduskasvule ja töökohtade loomisele;

Kindel Euroopa juhtimissüsteem EL 2020 strateegia edu tagamiseks

10. arvab, et EL 2020 strateegia peaks tegelema majanduskriisiga ambitsioonikamalt, sidusamalt ja eesmärgipõhisemalt, sidudes paremini kattuvad strateegiad, näiteks säästva arengu strateegia ning stabiilsuse ja kasvu pakti, et aidata luua õiglast, jätkusuutlikku ja jõukat Euroopat;
11. on seisukohal, et Lissaboni strateegia kukkus läbi, kuna liikmesriigid polnud piisavalt pühendunud kokkulepitud tegevuskavade elluviimisele ning ELi tasandil puudusid tõhusad stiimulid ja siduvad instrumendid;
12. nõuab tungivalt, et Euroopa Ülemkogu loobuks majanduspoliitika valdkonnas „avatud koordineerimise meetodist”, mis põhineb „parimate tavade vahetusel” ja „vastastikusel surveel”; ergutab komisjoni kasutama kõiki Lissaboni lepingu asjakohaseid sätteid, nt artikleid 121, 122, 136, 172, 173 ja 194, et koordineerida liikmesriikide majandusreforme ja tegevuskavasid;
13. rõhutab, et komisjon peaks koostama takistavate tegurite täpse hindamistabeli ning

tegeva ettepaneku peamiste takistuste kõrvaldamise meetmete kohta, et kujundada välja siseturg;

14. palub komisjonil lähimuspõhimõtet austades teha ettepanekuid uute meetmete, näiteks määruste ja direktiivide kohta ning liikmesriikidele võimalike sanktsioonide kehtestamise kohta, kui nad ei rakenda EL 2020 strateegiat, või stiimulite kohta neile, kes seda teevad;
15. tuletab meelde, et nii komisjon kui ka Euroopa Ülemkogu on rõhutanud parlamendi ülimalt tähtsat rolli EL 2020 strateegia puhul ning seetõttu peaksid nad austama parlamendi eelisõiguseid, esitades parlamendile iga-aastased poliitikasoovitused enne, kui Euroopa Ülemkogu võtab vastu otsuse; soovitab tungivaltp nõukogul ja komisjonil tunnustada parlamendi põhirolli 2020 strateegia rakendamisel; on seisukohal, et tuleb sõnastada institutsioonidevaheline kokkulepe, et määrata kindlaks ja koostada edasine demokraatlik ja tõhus toimimisviis, millesse tuleks lisada nõukogu kohustus, et ta ei luba tulevikus strateegiat parlamendiga ametlikult konsulteerimata muuta;
16. rõhutab vajadust parema koostöö järele liikmesriikide parlamentide ja kodanikuühiskonnaga; on seisukohal, et rohkem osalisi kaasates suureneb surve riiklikele ametiasutustele saavutada tulemusi;
17. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid tihedas koostöös komisjoniga koostama riiklikud tegevuskavad, kehtestades maksimum- ja miinimumväärtused oma majanduse teatavate makromajanduslike aspektide suhtes;
18. märgib, et Euroopa Kontrollikoda on kritiseerinud ELi eelarve täitmist komisjoni ja liikmesriikide poolt; on seisukohal, et kuna liikmesriigid haldavad 80% ELi eelarvest ise, peaks komisjon liikmesriikidele rohkem survet avaldama, et nad võtaksid vastutuse selle raha nõuetekohase kasutamise eest, ning kaaluma rahalisi karistusi nendele liikmesriikidele, kes keelduvad koostööst;
19. on seisukohal, et iga liikmesriik peaks näitama, kuidas ta on kasutanud Euroopa vahendeid EL 2020 eesmärkide saavutamiseks, ning ELi rahastamine peaks sõltuma tulemustest ning kooskõlast ELi 2020 strateegia eesmärkidega;

Euro tugevuse kaitsmine finantsjärelevalve parandamise abil

20. rõhutab, et eelarve konsolideerimine ja majanduspoliitika tuleb tihedalt kooskõlastada, et saavutada suurem majanduskasv, luua töökohti ja tagada euro edasine stabiilsus; on seisukohal, et liikmesriigid peavad täitma Euroopa stabiilsuse ja kasvu pakti kriteeriume ning hoidma samal ajal tasakaalu riigieelarve puudujäägi vähendamise, investeringute ja sotsiaalsete vajaduste vahel;
21. on veendunud, et mitme euroalasse kuuluva liikmesriigi suutmatus täita stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid näitab vajadust tugevdada majanduslikku kooskõlastamist majandus- ja rahaliitu kuuluvate riikide vahel; on veendunud, et euroala probleemide lahendamiseks on vaja Euroopa tasandi lahendust, ning tunneb kahetsust, et puuduvad mehhanismid euro stabiilsuse tagamiseks;
22. märgib, et spekulatiivsed rünnakud majandusraskustes riikidele süvendavad veelgi nende majandusprobleeme ja teevad neil raha laenamise väga kalliks;

23. rõhutab vajadust ühe Euroopa järelevalveasutuse järele mikro- ja makrotasandi usaldatavusjärelevalve teostamiseks, et vältida tulevasi kriise; rõhutab vajadust tagada tõhus Euroopa pangandussüsteem, mis suudaks rahastada reaalmajandust ja kindlustada, et Euroopa jääb üheks maailma juhtivamaks finantskeskuseks ja majanduspiirkonnaks; rõhutab, et järelevalve ei saa olla üksnes riiklik küsimus, sest turud on rahvusvahelised ja finantsinstitutsioonid tegutsevad piiriülevalt;

Euroopa siseturu potentsiaali ärakasutamine

24. märgib, et ühtne turg annab suure panuse Euroopa õitsengusse, ning väljendab heameelt Mario Monti antud ülesande üle pakkuda välja uusi tasakaalustatud ideid Euroopa ühisturu taaskäivitamiseks; asub seisukohale, et kuna siseturg on EL 2020 strateegia põhivaldkondi, peaksid nõukogu ja komisjon tegema siseturu lõpliku väljakujundamise kohta ettepanekuid;
25. märgib, et mõned valitsused praktiseerivad majanduslikku proteksionismi, mis ähvardab muuta kasutuks 50 aasta jooksul majandusliku integratsiooni ja solidaarsuse nimel tehtud töö;
26. tuletab liikmesriikidele meelde, et neil on võimalus kasutada tõhustatud koostöö meetodit valdkondades, kus läbirääkimised on jooksnud ummikusse;
27. on seisukohal, et energia siseturu väljakujundamine on ülioluline, et tagada majanduskasv, taastuvenergia integreerimine ja varustuskindlus; on seisukohal, et säästvad madala süsinikusaldusega energiaallikad peaksid moodustama ELi energiaallikate kogumist märkimisväärse osa;
28. on veendunud, et Euroopa tööstus peaks kasutama oma juhtrolli jätkusuutliku majanduse ja liikuvuse rohelise tehnoloogia valdkonnas, kasutades ära oma ekspordipotentsiaali; on seisukohal, et see vähendaks üheaegselt ressursisõltuvust ja muudaks lihtsamaks vajalike 20-20-20 kliimamuutusega seotud eesmärkide täitmise; rõhutab siiski, et ELi majandus vajab selle eesmärgi täitmiseks piisavalt kõrgtehnoloogilisi tooraineid;

VKEde ja töökohtade loomise edendamine

29. on veendunud, et komisjon peaks rohkem keskenduma väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) edendamisele ja toetamisele, sest enamik töökohti luuakse selles sektoris ning selle sektori innovatsioon ja tehnoloogiline areng on meie majanduse taaselustamisel otsustava tähtsusega; on seisukohal, et on vaja rohkem ettepanekuid, et vähendada bürokraatiat ja edendada uuenduslikke ideid;
30. rõhutab, et väikeettevõtlusalgatus Small Business Act on esimene samm, kuid seda tuleks jätkata eesmärgikindlamalt; on seisukohal, et esmatähtsale kohale tuleks seada VKEsid toetavad õigusaktid, millega ergutatakse ettevõtlust ja parandatakse rahastamisele juurdepääsu;
31. rõhutab, et edukas EL 2020 strateegia ei peaks keskenduma VKEde ja tööhõive edendamisele mitte üksnes kaubanduse ja teenuste valdkonnas, vaid ka tööstuses ja põllumajanduses, sest need on meie majanduse tuleviku seisukohast üliolulised;

32. on arvamusel, et Euroopa elanikkonna vananemine nõuab elukestva õppe poliitikat ja paindlikumat pensioniiga (kui töötaja seda soovib), et hoida tööturul piisaval arvul aktiivseid inimesi ja parandada nende sotsiaalset kaasatust; on arvamusel, et eakamate inimeste ja puuetega töötajate tööpotsiaal jäetakse sageli tähelepanuta, ning ootab ettepanekuid selle potentsiaali suurendamiseks; nõuab ka, et komisjon esitaks strateegia noorte tööpuuduse lahendamise strateegia kohta;

Eelarve, mis kajastab arukat, kaasavat ja jätkusuutlikku kasvu kui 21. sajandi prioriteeti

33. on seisukohal, et praeguses eelarves ei ole 21. sajandi probleemide lahendamiseks piisavalt rahalisi vahendeid; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks kaugeleulatuvat ettepaneku EL 2020 strateegia edu tagamiseks;
34. nõuab tungivalt, et komisjon säilitaks uues strateegias Lissaboni strateegia nõude eraldada 3% SKPst teadus- ja arendustegevusele nii ELi kui ka liikmesriikide eelarves; palub komisjonil teha ettepanek Euroopa teadustegevuse tõhusamaks muutmiseks olemasolevate struktuuride täiustamise, bürokraatia vähendamise ning teadust ja innovatsiooni soodustava keskkonna loomisega nii avalikus kui ka erasektoris; on seisukohal, et toimiva „teadmiste kolmnurga” loomiseks on ülioluline täiustada haridust, muuta uuendussüsteemid struktuursemaks ja tõhusamaks ning toetada samal ajal esmatähtsaid tugitehnoloogiaid; kutsub liikmesriike üles kasutama paremini ära ühtekuuluvuspoliitika ja teadus- ja arendustegevuse fondide pakutavate vahendite võimalikku sünergiat;
35. on veendunud, et Euroopa Investeerimispangal ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangal peaks olema tähtsam roll infrastruktuuri, roheline tehnoloogia, innovatsiooni ja VKEdesse tehtavate investeeringute toetamisel;
36. rõhutab, et innovatsioon algab paremast haridusest, ning nõuab tungivalt, et komisjon ergutaks ettevõtjate, teadusasutuste ja ülikoolide uusi koostöövorme;
37. nõuab avaramat lähenemisviisi tulevasele ELi innovatsioonipoliitikale; on seisukohal, et esmatähtsaid tugitehnoloogiaid tuleks piisavalt rahastada, et Euroopa saaks nendes valdkondades maailmas juhtpositsiooni;
38. on seisukohal, et transpordisektoril on oluline osa EL 2020 strateegias ettenähtud jätkusuutliku majanduskasvu saavutamisel ning et kõnesolev sektor aitab suurel määral kaasa EL 2020 strateegia rakendamiseks vajalikule majanduskasvule; arvab, et sellega seoses on oluline kombineerida eri meetmeid, näiteks energiaallikate kogumit, hinnakujunduse meetmeid ja väliskulude sisestamist, ning nende meetmetega peaksid kaasnema selgemad ja realistlikumad eesmärgid, mida tuleks korrapäraselt läbi vaadata;
39. tuletab meelde, et majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus on üks Euroopa projekti nurgakividest, mida praegu ohustavad majanduskriisi mõjud; on seisukohal, et EL 2020 strateegia on ajalooline võimalus Euroopa ühtekuuluvuse säilitamiseks ja tugevdamiseks peamiselt avatud, lihtsustatud ja aruka ühtekuuluvuspoliitika abil, mida kaitstakse ELi poliitika liikmesriikide tasandile tagasiviimise eest, samuti üleeuroopaliste võrkude pikaajalise jätkusuutliku rahastamiskava abil, energeetika abil ning info- ja sidetehnoloogia ja lairibateenuste vaba ja võrdse kättesaadavuse abil, et inimestel, eriti noortel, oleks võimalik kasutada lihtsalt, kuid enesekriitiliselt tänapäevast sidetehnoloogiat;

40. on seisukohal, et säästvate majandusele ülemineku soodustamisel on väga oluline tööstuspoliitika; on seisukohal, et EL peaks edendama innovatsiooni, et töötada välja uued keskkonnasõbralikud tootmisviisid ning vajaduse korral lubada seoses ülemaailmse turuga Euroopa tööstuse keskkonnasõbralikuks muutmise ajutist hüvitamist;
41. on seisukohal, et EL peaks tegelema suurte majandusprojektidega, nagu üleeuroopaline energiavõrk, Galileo projekti lõpuleviimine, roheline tehnoloogia laialdane kasutusele võtmine, sh ELi hoonestuse süsteemne renoveerimine, e-tervishoid ning info- ja sidetehnoloogia infrastruktuuri arendamine ja ajakohastamine;
42. rõhutab, et Euroopa Parlament peab käesolevat resolutsiooni esimeseks sammuks ning esitab enne juuni tippkohtumist üksikasjalikuma resolutsiooni kitsaskohtade, probleemide ja esmatähtsate projektide kohta;

o

o o
43. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule ja komisjonile.